

De bevoorradingszekerheid van aardgas in België

Aardgas^[1] staat in voor ongeveer 25% van het primaire energieverbruik in België. Dit toont het belang aan van deze energiedrager voor het land. België moet aardgas invoeren, aangezien er in onze ondergrond geen aardgas is. Er bestaan echter belangrijke reserves in de wereld, die goed zijn voor meer dan 60 jaar verbruik. Bovendien ontdekt men elk jaar meer aardgas dan er jaarlijks verbruikt wordt, dank zij de technologische vooruitgang en een doorgedreven exploratie.

België heeft een gunstige ligging, aangezien meer dan 50% van de wereldreserves op minder dan 5.000 km afstand liggen en het zich in het hart van het Europese transportnet bevindt. Een gediversifieerde bevoorrading is op die manier verzekerd.

Op de Belgische markt zijn een tiental leveranciers actief. Zij laten het aardgas voornamelijk aanvoeren vanuit Nederland (40%), Noorwegen (33%), Qatar (13%), het Verenigd Koninkrijk (5%) en Rusland (4,5%) (gegevens 2007).

FLUXYS, de beheerder van het transportnet, blijft de door hem uitgebouwde infrastructuur verder ontwikkelen om aan de volgende uitdagingen het hoofd te kunnen bieden:

- De leveranciers in staat te stellen aardgas in voldoende volumes vanuit verschillende bronnen in te voeren en het door heel het land te verdelen;
- Een voldoende bevoorrading verzekeren bij -11°C . In dit verband moet opgemerkt worden dat een nieuw piekverbruik van bijna 100 miljoen m^3 opgetekend werd op 8 januari 2010 bij -4.8°C . Als men de verbruiken van de elektriciteitscentrales, voor wie de gasprijs een belangrijke rol speelt, buiten beschouwing laat, zou men de piek op die dag bij -11°C een 7 à 8 miljoen m^3 hoger kunnen inschatten. Ook opmerkelijk is de vaststelling dat het dagverbruik op de distributienetten – die ten belope van 62 % bijgedragen hebben tot de piek van 8 januari – 15 maal hoger lag op de koudste dag (8 Januari) dan op de warmste dag van het afgelopen jaar.

Om aan deze uitdagingen tegemoet te komen stelt FLUXYS 8 belangrijke ingangspunten voor aardgas in gasvormige toestand ter beschikking van de leveranciers. Daarnaast zorgt de terminal van Zeebrugge voor de ontvangst van aardgas dat per boot aangevoerd wordt in vloeibare toestand. De LNG-terminal zorgt voor een grote flexibiliteit in de bevoorrading, aangezien het gas hier kan gelost worden vanuit meerdere bronnen. De terminal van Zeebrugge kan instaan voor meer dan 50% van de Belgische bevoorrading (basis 2009).

^[1] Aardgas is afkomstig van de ontbinding van dierlijke en plantaardige materie. Vandaar de benaming 'fossiele brandstof'. Aardgas is niet giftig en is samengesteld uit 90% methaan (CH_4) samen met andere koolwaterstoffen, zoals butaan en propaan. Het aardgas dat we vandaag verbruiken is ongeveer 600 miljoen jaar oud. De distributie en het gebruik ervan werd reeds opgetekend in de VIe eeuw voor Christus.

Bovendien kunnen 2 opslagfaciliteiten, een ondergrondse van 650 miljoen nuttige m³ en een andere van 59 miljoen m³ in vloeibare toestand, de verbruikspieken opvangen wanneer nodig.

FLUXYS stelt ook 9 uitgangspunten ter beschikking. Het geheel betekent een formidabele troef voor België, dat hierdoor een draaischijf voor Noord-West Europa geworden is. Om een bevoorradingszekerheid te kunnen bereiken is het inderdaad nodig om over een gediversifieerde portefeuille te beschikken die niet alleen rekening houdt met het vrijwaren van competitieve prijzen, maar ook met politieke en/of technische risico's die kunnen leiden tot het onderbreken van de levering vanuit bepaalde bronnen.

De transportnetbeheerder (FLUXYS) en vervolgens de distributienetbeheerders (DNB's) zorgen ervoor dat het gas dat aan onze grenzen geleverd wordt, tot bij de verbruikspunten in België gebracht wordt. FLUXYS verzorgt daarenboven de transit van de ene grens naar de andere ten behoeve van de buitenlandse verbruikers. Het gaat hier niet om een eenvoudige zaak. Men moet immers niet alleen zorgen voor de bevoorrading van klanten vanuit verschillende ingangspunten, maar men moet ook voldoende op voorhand de toekomst kunnen inschatten om de benodigde capaciteit te berekenen voor de te voorziene stijging van de vraag^[2] en voor de nieuwe bevoorradingsbronnen. Meerdere jaren vooraf de toekomstige noden voor aardgas schatten, waar het gas nodig zal zijn en vanuit welke bronnen er kan bevoorrad worden, zijn uitdagingen waar de netbeheerders voor staan.

Daarenboven vergt het aanleggen van leidingen een hele resem toelatingen. Naar schatting moet men 5 jaar rekenen tussen de beslissing tot aanleg en de indienst¹telling van een leiding.

Dezelfde uitdagingen stelt men vast op het niveau van de distributie (DNB's). De bestendige en verzekerde levering aan 2.8 miljoen afnamepunten wordt gerealiseerd via veelal lusvormige netwerken met een totale lengte van bijna 66.000 km, die elk jaar met ongeveer 2.000 km aangroeien.

De netbeheerders investeren elk jaar meer dan 500 miljoen Euro in hun infrastructuur om hun netwerk aan te passen aan het aanbod en de voorziene vraag en om een hoog kwaliteitsniveau te handhaven.

Het op een bestendige en zekere manier rechtstreeks aanleveren van aardgas bij alle verbruikers vormt inderdaad een echte technische en financiële uitdaging voor de netbeheerders, die er bovendien voor zorgen dat hun infrastructuur milieuvriendelijk is.

^[2] Ter informatie, de European Network of Transmission System Operators for Gas (ENTSOG) heeft op het Forum van Madrid aangekondigd dat men zich in Europa tussen 2010 en 2019 moet verwachten aan een stijging van het verbruik van 19%.